

Dlaskův statek chystá na víkend tradiční posvícení s řemesly, muzikou i dobrotami

20.9.2022 - Jan Mikulička | Krajský úřad Libereckého kraje

„Kolegové z Muzea Českého ráje připravují tradičně skvělé akce, které připomínají různé venkovské zvyky. Akce jsou velice navštěvované. Zejména proto, že muzeum velice dbá na autentickou atmosféru. Nejinak je tomu v případě Svatováclavského posvícení,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

V expozici budou mít návštěvníci posvícení možnost podívat se, jak ve velkých hospodářstvích vypadaly přípravy na velké hostiny i na to, jak se dříve nakládalo a sušilo ovoce a zelenina na zimu, jak se drhal len nebo jak se strožil vůz na dožínkový průvod, což přiblíží folklórní soubor Šafrán.

Ten také předvede i jak se dříve cepy mlátilo obilí. Protože se všechny oslavy v tomto čase neobešly bez dobrého pečiva, budou se v dílně na statku péct koláče a vyrábět peroutky z husího peří, kterými se těsto omazávalo. Program doplní pohádky pro děti a muzika, která na posvícení nesmí chybět.

Program:

10:00 Písničky a říkanky s Evou Kordovou

11:30 Divadlo Rolnička - O drakovi, který neuměl létat

12:00 Folklórní soubor Šafrán a Šafránek - pásmo písní a tanců Dožínky a Na řemesla

13:00 Divadlo Rolnička - Medvědí pohádky

14:00 Folklórní soubor Šafrán a Šafránek - pásmo písní a tanců Dožínky a Na řemesla

15:00 Funny Grass - bluegrass, country a irská muzika

Řemeslné dílny pro děti - pečení posvícenského koláče a výroba peroutky z husích brk.

Září bývalo na vsi měsícem, kterým končila celoroční dřina spojená s úsilím zajistit živobytí pro rodinu. Společně orali, muži seli, ženy a odrostlejší děti plely a okopávaly, hospodář spolu s čeledíny kosili louky a jetel, ženy a děvečky obhospodařovaly pole lnu, sušily seno, společně s muži svázeli nebo v loktuších snášeli seno na seník. Obilí kosili muži, ženy vázaly snopy.

Bylo třeba každé ruky, aby byla úroda obilovin včas pod střechou. Na podzim společně sklízeli brambory, ovoce a řepu. Muži prořezávali ovocné stromy a zajišťovali dostatečnou zásobu dřeva na zimu. Při všech těchto pracích pomáhali i výměnkáři a postupně dorůstající děti. Na konci září sklizené obilí už leželo na sýpce, přístřešky stodol byly plné slámy a nasušeného voňavého sena.

Sklepy se postupně plnily načesaným ovocem, pozdní zeleninou, z polí koňské povozy odvážely pytle nakopaných brambor i hlávky zelí. Není proto divu, že dnů naplněných těžkou prací, trvající doslova od slunka do slunka, chtěli hospodáři a jejich pomocníci náležitě oslavit. Proto bylo září měsícem, ve kterém se odehrávaly oslavy spojené s poděkováním za dobrou úrodu.

V Pojizeří k nim patřily na počátku září dožínky, oslavující sklizeň obilí. Probíhaly obvykle na začátku

měsíce. Na konci měsíce k nim přibýlo posvícení, které se konalo na svátek svatého Václava, ale také dokopná, spojená s oslavou sklizně brambor, a konopická, která byla poděkováním za dobrou sklizeň konopí a lnu. Všechny tyto oslavy byly spojeny s hojností dobrého jídla a pití.

V troubách ve statcích se pekly husy a kachny, v pecích chléb a koláče z nové mouky a čerstvých vajec, s mákem a švestkovými povidly, tvarohem a ořechy. Na sporácích se vařily kaldouny s drůbkou a čerstvou zeleninou, kynuté moučné knedlíky a nakrouhané čerstvé zelí. Vše se chystalo na hodování, které trvalo několik dní. Doprovázely ho tancovačky v hospodě i na návsi, návštěvy sousedů a příbuzných, ale si obřadní průvody a bohoslužby.

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/dlaskuv-statek-chysta-na-vikend-tradicni-posviceni-s-remesly-muzikou-i-dobrotami-n1116550.htm>